

Підсумовуючи, слід зазначити, що перехід до європейських стандартів вимагає зусиль у впровадженні нових підходів до контролю за товарами та послугами, а також в управлінні зовнішньою торгівлею. З іншого боку, партнерство з північноатлантичними структурами, зокрема НАТО, відкриває нові можливості для контролю за переміщенням товарів, змін у тарифній політиці та підвищення безпеки країни. Це вимагає відповідних змін у системі регулювання ЗЕД та підвищення кваліфікації працівників, що займаються цими питаннями.

Список використаних джерел:

6. Безрученко В. Проблеми державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішня торгівля: Право та економіка. Вип. 2(6). Київ : УАЗТ, 2017. С. 89–94.

7. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навч. Посіб. / І. І. Дахно, В. В. Кобржицький, В. М. Куценко та ін.; за ред. І. І. Дахна. К. : ДП «Вид. Дім «Персонал», 2019. 316 с.

***Анотація:** the influence of integration processes on the system of regulation of foreign exchange in Ukraine is analyzed. Transition to European standards in the field of foreign exchange. Ukraine's participation in the North Atlantic integration processes. North Atlantic integration processes, in particular in the context of partnership with NATO.*

***Ключові слова:** European integration, European and North Atlantic integration processes, competitiveness.*

Науковий керівник:

Ключник А.В.,

*д-р екон.наук, професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 330.341.2

СТРАТЕГІЧНІ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕТИКИ ПУБЛІЧНОГО СЛУЖБОВЦЯ ЯК ЗАСІБ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Каур Тетяна Олексіївна,

здобувач вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

*Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна*

***Анотація:** Антикорупційна поведінка розглядається як сукупність свідомих дій щодо запобігання та подолання корупційно небезпечних ситуацій.*

Наголошується, що базовими підставами для формування антикорупційної поведінки, як правило, є нормативно-правове регулювання та виховання правосвідомості у суспільстві.

Ключові слова: *антикорупційна поведінка, принципи антикорупційної поведінки, формування антикорупційної поведінки, корупція, протидія корупції.*

Незважаючи на частоту вживання поняття «антикорупційна поведінка», у дослідників та фахівців немає єдиного розуміння цього терміна та суті явища. Можна стверджувати, що антикорупційна поведінка – це сукупність свідомих дій щодо запобігання та подолання корупційно небезпечних ситуацій.

Основними якостями людини, яка дотримується норм антикорупційної поведінки, можуть бути невідкупність, рішучість, вимогливість, відкритість, відповідальність. Зарубіжний досвід формування антикорупційної поведінки є значним.

У США з 1958 р. в державній службі впроваджується «адміністративна мораль», що є етичними та дисциплінарними норми.

У Великій Британії реалізується програма із затвердження принципів чесності та невідкупності у всіх сферах життя суспільства. Існує навіть незалежний консультативний комітет із стандартів поведінки у державній діяльності.

У законодавстві Франції передбачено, серед іншого, відповідальність за таку форму корупції, як заступництво. Під ним розуміються дії чиновників, які відають розподілом замовлень та надають приватному підприємству незаконні пільги.

Основні антикорупційні засади Фінляндії – прозорість процесу відправлення влади, законність державної адміністрації, відповідальність та добросовісність державних службовців – закріплені у Конституції.

У Японії з квітня 2000 р. діє Закон «Про етику державних службовців», існує реєстр осіб, проти яких висунуто звинувачення у корупції.

Дослідження сучасних проблем антикорупційної поведінки має багатоаспектний характер і ведеться за чотирма основним напрямом [1].

1. Соціально-психологічне направление. Усилия по формированию антикоррупционного поведения потерпят фиаско, если люди укоренятся во мнении, что правоохранительным органам доверять нельзя, а участие свидетелей в судебном процессе оставляет их незащищенными.

Висловлюється думка про те, що антикорупційне виховання має починатися в школі, хоча сучасні молоді люди («покоління Z», «цифронороджені»,

«Центеніали») по-різному сприймають несправедливість розподілу життєвих благ. У зв'язку з цим вважаємо, що проблеми антикорупційної поведінки багато в чому кореняться у сфері психіки особистості та добитися антикорупційної поведінки від працівників лише за рахунок засвоєння знань навряд чи можливо.

Таким чином, антикорупційну поведінку у соціально-психологічному аспекті можна розглядати як свідоме та відповідальне виконання працівником організації посадових обов'язків, правил внутрішнього трудового розпорядку, етичних вимог у рамках регламенту та відмова від корупційних спокус.

2. Нормативно-правовий напрямок. Успіх у формуванні антикорупційної поведінки багато в чому залежить від стану та якості нормативно-правової бази, що регулює процеси протидії корупції, а також профілактичні заходи.

Заохочення творчої ініціативи, продуктивна суспільна дискусія, нетерпимість до корупційних правопорушень мають стати невід'ємною частиною національної культури.

3. Морально-моральний напрямок. Роль моральних орієнтирів у протидії корупції обговорюється повсюдно, вони визнаються дієвим механізмом формування антикорупційної поведінки. У міжнародних документах докладно охарактеризовано норми поведінки державних посадових осіб.

Оцінити рівень антикорупційної поведінки досить складно, але в будь-якому випадку йде звернення до норм права, моральних норм (суспільна мораль, професійна етика, групові норми корпоративної етики, особистісні норми), правил ділового етикету.

Оскільки людина працює у конкретній організації, антикорупційну поведінку слід розглядати як елемент її організаційної поведінки.

Так складається своєрідна морально-етична інфраструктура, що містить сукупність коштів, що використовуються для регулювання поведінки державних та муніципальних службовців і включають антикорупційне законодавство, кодекси поведінки, механізми звітності, нагляду, професійної соціалізації та ін. Велику допомогу у формуванні у працівників організації антикорупційного можуть надати комісії з етики, що створюються на постійній основі із залученням незалежних експертів [2].

4. Економіко-управлінське спрямування. Корупція та економіка нерозривні. Перша паразитує, друга створює умови для паразитування при недосконалому законодавстві та відсутності совісті в осіб, наділених владою. Зокрема, укладання корупційних правочинів уповільнює темпи економічного розвитку країни. Більше того, при зростанні масштабів корупційної діяльності розширюється і її об'єкт, коли продаються не лише корупційні послуги, а й усе, що має ціну у сфері людських інтересів: посади, звання, нагороди, дипломи, наукові ступені, місця у представницьких органах влади та багато іншого.

Формування антикорупційної поведінки, мінімізація корупційних ризиків відбуваються у взаємозв'язку з правоохоронною діяльністю, суть якої полягає в тому, що спеціально уповноважений владний суб'єкт, який діє з метою реалізації права, визначає міру юридичної відповідальності щодо особи, яка вчинила корупційне правопорушення [3].

Водночас не можна однозначно стверджувати, що у разі активної пропаганди антикорупційної поведінки людина діятиме лише за її правилами. Справжні відданість, сумлінність, чесність громадян ніколи в історії не стимулювалися грошима, примусом чи страхом покарання. Вони походять із системи внутрішніх ціннісних установок кожної особистості, т. е. зі світогляду, що формується у процесі виховання та освіти протягом усього життя.

Список використаних джерел:

1. Трепак В. М. Теоретико-прикладні проблеми запобігання та протидії корупції в Україні. – На правах рукопису.– Львівський національний університет імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України; Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Київ, 2020.

2. Сорокіна Н.Г. Формування морально-етичних основ публічної служби в Україні. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Дніпро, 2021.

3. Пархоменко-Куцевіл О. І. Формування та розвиток сучасних антикорупційних органів державної влади як основа запобігання та подолання корупції: теоретико-методологічний аналіз: монографія / О. І. Пархоменко-Куцевіл. — Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. — 308 с. Бібліогр. : с. 281–306.

***Анотація:** Anti-corruption behavior is considered as a set of deliberate actions to prevent and overcome corruption-threatening situations.*

It is emphasized that the basic grounds for the formation of anti-corruption behavior are, as a rule, regulatory and legal regulation and education of legal awareness in society.

***Ключові слова:** anti-corruption behavior, principles of anti-corruption behavior, formation of anti-corruption behavior, corruption, anti-corruption.*

Науковий керівник:

Галунець Н. І.,

старший викладач

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 35.078.3

ОЦІНКА РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ

Зінченко Ангеліна Іванівна,

здобувач вищої освіти спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** Розглянуто використання різноманітних індексів для оцінки ефективності впровадження та розвитку електронного врядування публічної влади. Визначено основні компоненти, з яких складаються розглянуті індекси та встановлено, що є результатом їх застосування. Зроблено висновок, про важливість застосування методичних підходів щодо оцінки розвитку електронного врядування.*